

Notitie

‘Vleermuizenonderzoek Chopinlaan, Groningen’

Auteur: drs I. Veeman
Project: 08057A
Datum: 27 oktober 2008
Status: Definitief

1 Aanleiding en doelstelling

Ten behoeve van de beoogde herontwikkeling aan de Chopinlaan te Groningen is in opdracht van Grontmij (contactpersoon mevr. S. Veenhuis) een gericht vleermuizenonderzoek uitgevoerd.

Het onderzoek is uitgevoerd om inzichtelijk te krijgen of de betreffende gebouwen in gebruik zijn als vaste verblijfplaats voor vleermuizen en in hoeverre aan- of afwezigheid van vleermuizen consequenties heeft voor de beoogde ontwikkelingen in het gebied.

2 Achtergrond

Het is belangrijk om voorafgaand aan de sloop of renovatie van gebouwen duidelijkheid te verkrijgen over het al of niet voorkomen van vleermuizen. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd in de Europese Habitatrichtlijn Bijlage IV en in de Nederlandse Flora- en faunawet Tabel 3. In de praktijk houdt deze beschermingsstatus in dat verblijfplaatsen van vleermuizen niet verstoord of vernietigd mogen worden. In het geval van onvermijdelijke schade dient ontheffing aangevraagd te worden bij Dienst Regelingen, waarbij eisen gesteld kunnen worden aan de uitvoering van de sloop- en renovatieplannen.

3 Situatie en werkwijze vleermuizenonderzoek

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd middels twee nachtelijke bezoeken. Het eerste bezoek – gericht op kraamkolonies/ zomerverblijfplaatsen – is uitgevoerd in de vroege ochtend van 6 juni 2008. Het tweede bezoek – gericht op baltslocaties/paarverblijfplaatsen – is uitgevoerd in de avond van 13 oktober 2008. Beide onderzoeken zijn uitgevoerd onder gunstige omstandigheden (>10 °C, droog en weinig wind). Daarbij zijn met behulp van een ‘batdetector’ (potentiële) invliegopeningen van vleermuizen in de aanwezige bebouwing nauwlettend in de gaten gehouden. Daarnaast zijn eventueel aanwezige vlieg- en jachtroutes (migratieroutes) en foerageergebieden van vleermuizen in kaart gebracht in (de directe omgeving van) het plangebied.

De onderzoekslocatie (zie bijlage 1) bestaat uit een aantal gebouwen (twee schoolgebouwen en sporthal), omringd door bomen en overige beplanting. Aanwezige bebouwing wordt gesloopt en mogelijk worden aanwezige bomen geroid.

4 Resultaten aanvullend vleermuizenonderzoek

Vaste verblijfplaatsen

In de bebouwing zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Ook is geen 'verdacht' gedrag aangetoond rond of nabij de aanwezige bebouwing (b.v. baltsgedrag) die kunnen wijzen op de aanwezigheid van verblijfplaatsen ten tijde van het veldbezoek. Daarnaast zijn in de bebouwing geen sporen (bijvoorbeeld uitwerpselen) van vleermuizen aangetroffen die duiden op vaste verblijfplaatsen. Op basis van bouwtechnische kenmerken wordt de aanwezige bebouwing niet als optimale vleermuisbebouwing getypeerd. Nabijgelegen rijtjeswoningen aan onder andere de Beethoven- en Handellaan lijken hiervoor geschikter vanwege de bereikbare spouwmuren.

We merken daarbij wel op dat vleermuizen gebruik maken van een netwerk van verblijfplaatsen en regelmatig wisselen van verblijfplaats. Daardoor bestaat de mogelijkheid dat zich later alsnog vleermuizen vestigen in het plangebied. In de aanwezige bomen in het plangebied zijn overigens geen bomen met holten, gaten en spleten aangetroffen die geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen.

Vliegroutes

Van veel vleermuissoorten is bekend dat zij gebruik kunnen maken van steeds dezelfde structuren om zich tussen hun verblijfplaatsen en foerageergebieden te verplaatsen. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag zijn dergelijke lijnvormige structuren (b.v. rijen woningen en singels) beschermd, indien zij van wezenlijk belang zijn voor het functioneren en voortbestaan van populaties en wanneer alternatieve routes ontbreken.

Het plangebied is geen onderdeel van een belangrijke vliegroute, omdat bijvoorbeeld geen lijnvormige structuren verwijderd worden. Het uitgevoerde onderzoek naar vleermuizen heeft bovendien geen vliegroute aangetoond. Er werd weliswaar een hoog overvliegende Rosse vleermuis gezien, maar deze soort is niet gebonden aan vliegroutes. In stedelijk gebied kunnen vleermuizen zich bovendien overal verplaatsen door zich te oriënteren op de aanwezige bebouwing. De inrichtingsplannen geven daarom geen aanleiding schade te veronderstellen aan vliegroutes van vleermuizen.

Foerageergebieden

Tijdens het gerichte onderzoek naar vleermuizen is vastgesteld dat het plangebied zowel in juni als oktober slechts door een enkele Gewone dwergvleermuis wordt gebruikt als foerageergebied. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Flora- en faunawetgeving geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie. Dat is hier niet het geval. Bovendien is het plangebied ook in de nieuwe situatie geschikt als foerageergebied voor deze soort.

5 Conclusie en aanbevelingen

Vaste verblijfplaatsen

De bebouwing werd ten tijde van de veldonderzoeken niet door vleermuizen gebruikt als vaste verblijfplaats. Het is tevens niet aannemelijk dat de locatie als overwinteringslocatie wordt gebruikt. Sloop van de panden kan daarom vanuit het oogpunt van vleermuizen zonder aanvullende voorwaarden plaatsvinden.

Vliegroutes en foerageergebied

Als gevolg van de plannen vindt geen aantasting plaats van (potentieel) belangrijke vliegroutes en foerageergebied. In de omgeving van het plangebied blijven voldoende elementen aanwezig (o.a. bebouwing en groenstructuren) om zich te kunnen oriënteren op hun route van en naar foerageergebieden. Daarnaast blijven voldoende foerageermogelijkheden aanwezig in de omgeving van het plangebied.

BIJLAGE I: Planlocatie

